

Ririro

Het verhaal van de Noormannen over hoe alles begon



Ooit, voordat deze wereld werd gemaakt, was er geen aarde, geen zee, geen lucht, geen licht, maar alleen een grote gapende schemerige kloof vol golven.

Ten noorden hiervan lag het Huis van Mist, een donker en somber land. Hieruit stroomde een rivier van water, uit een bron die nooit opdroogde. Terwijl het water in zijn verdere loop de bittere windstoten van de gapende golf ontmoette, verhardde het water zich tot grote ijsblokken, die met een daverend gebrul ver de afgrond in rolden. Ze stapelden zich op elkaar totdat ze bergen van glinsterend ijs vormden.

Ten zuiden van deze golf lag het Huis van Vuur, een land van brandende hitte, bewaakt door een reus met een vlammend zwaard, dat vonkenregens gaf als hij het voor de ingang heen en weer flitste. En deze vonken vielen op de ijsblokken en smolten ze gedeeltelijk, zodat er stoomwolken kwamen. Deze waren weer bevroren tot rijp, die alle ruimte vulde die over was in het midden van de ijsbergen.

Op een dag, toen de golf tot aan de top vol was, kwam deze grote massa ijzige rijp, opgewarmd door de vlammen van het Huis van Vuur en bevroren door de koude lucht van het Huis van Mist, tot leven en de Reus Ymir werd geboren. Hij had een levend, bewegend lichaam en een wreed hart van ijs.

Nu was er nog geen boom, geen gras, of iets dat als voedsel diende. Maar toen de reus Ymir begon rond te tasten naar iets om zijn honger te stillen, hoorde hij een geluid als van een herkauwend dier. En daar tussen de ijsheuvels zag hij een reusachtige koe, uit wiens uiers grote stromen melk vloeiden. Hiermee werden zijn honger en dorst gemakkelijk gestild.

Maar de koe had ook honger en begon het zout van de ijsblokken te likken. En weldra, terwijl ze verder likte met haar sterke, ruwe tong, duwde een hardos zichzelf door het smeltende ijs omhoog. Nog steeds ging de koe door met likken, totdat eindelijk alle ijzige bedekking weg was. Zo kwam uiteindelijk het lichaam van een machtige man tevoorschijn.

Ymir keek met haat in zijn ogen naar dit wezen, geboren uit sneeuw en ijs, want op de één of andere manier wist hij dat zijn hart warm en vriendelijk was, en dat hij en zijn zonen altijd de vijanden zouden zijn van het kwaadaardige ras van de Vorst-reuzen.



En zo gebeurde het ook. Want uit de zonen van Ymir kwam een ras van reuzen voort wiens genoegens het was om kwaad te doen op de aarde. Uit de Zonen van de IJsmen kwam het ras van de Goden voort, waarvan Odin de belangrijkste was. Hij was de vader van alle dingen die ooit zijn gemaakt; en Odin en zijn broers begonnen meteen oorlog te voeren tegen de boosaardige Vorst-reuzen, en vooral tegen de koelbloedige Ymir.

Toen, na een harde strijd, de reus Ymir werd gedood, stroomde er zo'n rivier van bloed uit zijn wonden dat de rest van de Vorst-Reuzen verdronk, behalve één. Hij ontsnapte in zijn boot, met alleen zijn vrouw aan boord, en voer weg naar de rand van de wereld. En uit hem ontstond weer een heel nieuwe ras van Vorst-reuzen, die wanneer ze maar konden uit hun land van schemering en verlatenheid tevoorschijn kwamen om de Goden, die juist heel gelukkig waren, kwaad te doen.

Toen de reuzen aldus waren verdreven, ging Alvader Odin met zijn broers aan het werk om de aarde, de zee en de lucht te maken; en deze maakten ze uit het grote lichaam van de reus Ymir.

Uit zijn vlees vormden ze Midgard, de aarde, die in het midden van de golf lag. Overal eromheen plantten ze zijn wenkbrauwen om een hoge omheining te maken die de aarde zou beschermen tegen het ras van reuzen.

Met zijn botten maakten ze de hoge heuvels, met zijn tanden de kliffen, en zijn dikke krullende haar schoot wortel en er groeiden bomen, struiken en groen gras uit.

Met zijn bloed maakten ze de oceaan, en zijn grote schedel, omhoog gericht, werd de gewelfde hemel. Net daaronder verspreidden ze zijn hersens en ze maakten er de zware grijze wolken van die tussen aarde en hemel liggen.

De hemel zelf werd op zijn plaats gehouden door vier sterke dwergen, die hem op hun brede schouders ondersteunden terwijl ze oostwaarts en westwaarts, zuidwaarts en noordwaarts stonden.

Het volgende wat moest gebeuren, was licht geven aan de nieuw gemaakte wereld. Dus vingende Goden vonken op uit het Huis van Vuur en plaatsten ze aan de hemel als sterren. Daarna namen ze een levende vlam en maakten er de zon en de maan van, die ze in gouden wagens plaatsten. Ze spanden er prachtige paarden voor, met vloeiende manen van goud en zilver. Voor de paarden van de zon plaatsten ze een machtig schild om hen te beschermen tegen zijn hete stralen. De snelle maanpaarden hadden zo'n bescherming niet nodig tegen de zachte maanhitte.

En nu was alles klaar, behalve dat er niemand was om de paarden van de zon en de maan te drijven. Deze taak werd gegeven aan Mani en Sol, de mooie zoon en dochter van een reus. Deze mooie wagenmenners dreven hun paarden langs de paden die door de Goden waren uitgezet, en gaven niet alleen licht aan de aarde, maar markeerden ook de maanden en dagen voor de mensenzonen.

Toen riep Alvader Odin de Nacht bij zich, de sombere dochter van het koelbloedige reuzenvolk, en liet haar de donkere wagen rijden die werd getrokken door het zwarte paard, Vorst-manen. Uit zijn lange golvende haar vielen druppels dauw en rijp op de aarde. Na haar reed haar stralende zoon, de Dag, met zijn witte paard Schijnende-manen, van wie de heldere stralen van het daglicht schijnen om de harten van de mensen te verblijden.

Maar de boze reuzen waren erg boos toen ze al deze goede dingen zagen; en ze plaatsten in de lucht twee hongerige wolven, zodat deze woeste, grijze wezens voor altijd de zon en de maan zouden kunnen achtervolgen. Ze zouden ze helemaal verslinden, en zo aan alle dingen een einde maken. Soms, zeggen de mannen van het noorden, slagen de grijze wolven er inderdaad bijna in om de zon of de maan op te slokken. Maar dan maken

de aardse kinderen zo'n herrie dat de woeste beesten hun prooi uit angst laten vallen. En de zon en de maan vluchten dan weg, sneller dan voorheen, nog steeds achtervolgd door de hongerige monsters.

Op een dag, zo luidt het verhaal, toen Mani, de Man in de Maan, zich haastte, staarde hij naar de aarde en zag twee prachtige kleine kinderen. Het waren een jongen en een meisje, met een emmer water. Ze zagen er erg moe en slaperig uit, en dat waren ze ook, want een wrede reus liet hen de hele nacht water halen en dragen, terwijl ze eigenlijk in bed hadden moeten liggen. Dus stak Mani een hele hele lange arm uit en greep de kinderen en zette ze in de maan, met emmer en al; en daar kun je ze op elke maanlichtnacht zelf nog zien.

Maar dat gebeurde lang na het begin van de dingen; want er was nog geen man of vrouw of kind op aarde.

En nu deze aangename Midgard gemaakt was, waren de Goden vastbesloten hun verlangen naar een huis te vervullen. Een huis waar ze op hun gemak konden rusten.

Ze kozen een geschikte plaats ver boven de aarde, aan de andere kant van de grote rivier die uit het Huis van Mist stroomde, waar de reuzen woonden. Hier vonden ze Asgard, waar ze in vrede en geluk woonden, en vanwaar ze konden neerkijken op de mensenzonen.

Van Asgard tot Midgard bouwden ze een prachtige brug in vele kleuren, waaraan mensen de naam Regenboog brug gaven, waar de Goden gebruik van konden maken op hun reizen van en naar de aarde.

In Asgard stond ook de machtige smederij waar de Goden hun wapens maakten waarmee ze tegen de reuzen vochten, en de werktuigen waarmee ze hun paleizen van goud en zilver bouwden.

Intussen leefde er geen menselijk wezen op de aarde, en de reuzen durfden de grenzen niet over te steken uit angst voor de Goden. Maar één van hen, gekleed in adelaarsveren, zat altijd aan de noordkant van Midgard, en telkens wanneer hij zijn armen ophief en ze weer liet vallen, kwam er een ijzige explosie uit het Misthuis. De explosie sneed alle aangename dingen van de aarde weg met zijn wrede adem. Na verloop van tijd bracht de aarde duizenden kleine schepsels voort, die rondkropen en tekenen van grote intelligentie

vertoonden. En toen de Goden deze kleine mensen nauwkeurig onderzochten, ontdekten ze dat er twee soorten waren.

Sommigen waren lelijk, misvormd en sluw van gezicht, met grote hoofden, kleine lichamen, lange armen en voeten. Deze noemden ze trollen of dwergen of kabouters, en stuurden ze weg om ondergronds te leven. Ze dreigden ze in steen te veranderen als ze overdag zouden verschijnen. En daarom brengen de trollen al hun tijd door in de verborgen delen van de aarde, en gravend naar goud en zilver en edelstenen, verbergen ze hun buit in geheime gaten en hoeken. Soms blazen ze hun kleine vuurtjes aan en gaan aan de slag om van deze begraven schatten allerlei prachtige dingen te maken. Je kunt horen dat ze dit doen als je heel goed luistert naar de bergen en heuvels van het Noordland. Je hoort dan een geluid van tikke-tik-tikke, ver onder de grond.

De andere kleine aardse wezens waren heel mooi en licht en slank, vriendelijk van hart en vol goede wil. De Goden noemden hen Feeën of Elfen, en ze gaven hen een charmante plaats, genaamd Elfenland, om in te wonen. Elfenland ligt tussen Asgard en Midgard, en aangezien alle Feeën vleugels hebben, kunnen ze gemakkelijk naar de aarde vliegen om met de vlinders te spelen, de jonge vogels te leren zingen, de bloemen water te geven of te dansen in het maanlicht.

Als laatsten maakten de Goden een man en een vrouw om in het mooie Midgard te wonen; en dit is de wijze waarop hun schepping plaatsvond:

Alvader Odin wandelde met zijn broers in Midgard, waar ze aan de kust twee bomen zagen groeien, een es en een iep. Odin pakte de bomen en ademde erop, waarna de bomen in een levende man en vrouw veranderden. Maar ze waren dom, bleek en konden niet praten, totdat Hunir, de God van het licht, hun voorhoofd aanraakte en hun verstand en wijsheid gaf. Loki, de Vuurgod, maakte hun gezichten glad, gaf ze een heldere kleur en warm bloed, en de kracht om te spreken, te zien en te horen.

Het enige was nog dat ze een naam moesten krijgen. Ze werden Ask en Embla genoemd, de namen van de bomen waaruit ze waren gevormd. Uit deze twee mensen is het hele mensenras voortgekomen dat op deze aarde leeft.

En toen voltooid Alvader Odin zijn werk door de Boom des Levens te planten.

Deze immense boom had zijn wortels in Asgard en Midgard en het Mistland. De boom groeide tot zo'n wonderbaarlijke hoogte dat de hoogste tak, de Vredestak, over de Hal van Odin op de hoogten van Asgard hing; en de andere takken overschaduwden zowel Midgard als het Mistland. Op de top van deze vredesboom zat een machtige adelaar, en er zat ook altijd een valk met scherpe ogen. Deze hield alles, wat er in de wereld beneden gebeurde, in de gaten, opdat hij Odin kon vertellen wat hij zag.

Heidrun, de geit van Odin, die de hemelse melk leverde, bladerde door de bladeren van deze prachtige boom en voedde ook de vier machtige herten waarvan de hoorns honingdauw op de aarde beneden lieten druppelen en water voor alle rivieren van Midgard leverden.

De bladeren van de Levensboom waren altijd groen en mooi, ondanks de draak die, geholpen door talloze slangen, voortdurend aan zijn wortels knaagde. Zij wilden de Boom des Levens doden en zo proberen de vernietiging van de Goden teweeg te brengen.

De eekhoorn, Ratatosk, een boosaardig wezentje, rende op en neer over de takken van de boom. Zijn enige vermaak was om onheil te zaaien door tegen de adelaar de ruwe opmerkingen van de draak te herhalen, en tegen de draak die van de adelaar, in de hoop dat hij zou zien dat ze op een dag echt ruzie zouden krijgen.

Bij de wortels van de Boom des Levens is een heilige bron van zoet water waaruit de drie rare zussen, die altijd al weten wat er zal gebeuren, de boom sprenkelen en hem fris en groen houden. En het water, dat van de bladeren naar beneden druppelt, valt als druppels honing op de aarde, en de bijen nemen het als voedsel.

Dicht bij deze heilige bron is de Raadszaal van de Goden, waar ze elke ochtend heen rijden, over de Regenboogbrug, om samen te praten.

En dit is het einde van het verhaal van hoe alles begon.